

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

Številka: 008-02-26/2025/4
Ljubljana, 3. 7. 2025

EPA 2226-IX, EU U 1302

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F, 81/18 – odl. US in 16/23) ter 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23), oblikovala naslednje

M n e n j e

k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi skupnega sistema za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v Uniji, ter razveljavitvi Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive Sveta 2001/40/ES in Odločbe Sveta 2004/191/ES

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve (v nadaljevanju: Komisija) je na 50. seji, 2. 7. 2025 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi skupnega sistema za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v Uniji, ter razveljavitvi Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive Sveta 2001/40/ES in Odločbe Sveta 2004/191/ES, ki ga je na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije (Uradni list RS, št. 34/04, 43/10, 107/10 in 30/15) Državnemu zboru poslala Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada).

Komisija predlog stališča **podpira**.

Komisiji je bilo pojasnjeno, da se v zadnjem obdobju krepijo prizadevanja za povečanje učinkovitosti sistema v Evropski uniji (v nadaljevanju: EU) za vračanje oseb, ki nimajo pravice ostati v EU. Ključnega pomena pri tem je prenova pravne podlage, s čimer se bo nadomestilo direktivo o vračanju iz leta 2008, ki je zastarela in ne daje ustreznih rešitev za današnje izzive. V tej luči je Evropska komisija predlagala uredbo o vračanju, ki je predmet današnje obravnave. Na potrebo prenovljene zakonodaje pa opozarja tudi nizka stopnja vračanja na ravni EU, ki je v zadnjih letih nekoliko narasla, kljub temu pa še vedno ostaja zelo nizka pri 24 odstotkih. Med državami članicami so v uporabi precej različne prakse vračanja, ki spodkopavajo učinkovitost vračanja na ravni EU, zato je namen novega predloga premostitev vrzeli med nacionalnimi sistemi in povečanje učinkovitosti postopka vračanja na podlagi jasnih, sodobnih, poenostavljenih in skupnih pravil. Nadalje se skuša zagotoviti, da bodo državljani tretjih držav sodelovali z organi, kar bi dosegli z kombinacijo obveznosti, spodbud in posledic za nesodelovanje. Med drugim so v predlogu tudi enotna pravila za identifikacijo državljanov tretjih držav, ki predstavljajo varnostno tveganje in pospešitev njihovega

vračanja. Obenem bo ta uredba pomembna dopolnitev pakta o migracijah in azilu. Predlog varuje temeljne pravice povratnikov z jasnimi postopkovnimi zaščitnimi ukrepi, ki zagotavljajo, da so odločbe o vrnitvi predmet nadzora, med drugim s pravico do pritožbe in prepovedjo vračanja, pri čemer je potrebno ustrezno pozornost nameniti ranljivim osebam in načelu največje koristi otroka. Trden in sodoben pravni okvir, ki je strog vendar pravičen in spoštuje temeljne pravice ter EU in državam članicam zagotavlja potrebna orodja za učinkovito vračanje državljanov tretjih držav brez pravice do prebivanja je nujen del evropskega migracijskega sistema.

Republika Slovenija prepoznava pomen vzpostavitve skupnega sistema za vračanje kot osrednjega stebra pakta o migracijah in azilu, zato načelno podpira predlog uredbe o vzpostavitvi skupnega sistema za vračanje državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v EU, vendar meni, da mora sistem temeljiti na jasnih in izvedljivih določbah, omogočati razumno fleksibilnost in pravno varnost, hkrati pa ne predstavljati prevelikega upravnega bremena za pristojne organe držav članic.

Republika Slovenija si bo tekom pogajanj o uredbi prizadevala za določene izboljšave za namen boljše izmenjave informacij med državami članicami, zato podpira uvedbo evropskega naloga za vrnitev, ki bo dopolnjeval odločbe držav članic o vrnitvi, obenem pa ta nalog ne bo predstavljal prevelikega upravnega bremena za pristojne organe in bo prinašal dodano vrednost. Obveznemu medsebojnemu priznavanju odločb o vrnitvi, predvsem v primeru prisilnega vračanja, Republika Slovenija ni naklonjena, saj prisilno vračanje oziroma odstranitev zaradi svoje narave zahteva skrbno preučitev in upoštevanje vseh okoliščin, ki vplivajo na samo izvedbo ukrepa. Zato obvezno medsebojno priznavanje odločbe o vrnitvi v tem primeru ne bi zasledovalo cilja učinkovitejših in hitrejših postopkov, čemur stremi predlog uredbe. Slovenija se strinja z daljšim obdobjem pridržanja oseb, ki predstavljajo varnostno tveganje, vendar bi ob tem morala biti določena zgornja meja trajanja pridržanja. Poleg pravic oseb se prvič ureja obveznost migrantov, da sodelujejo z organi držav članic v vseh fazah postopka vračanja in določa posledice v primeru nesodelovanja, ki jih Slovenija podpira. Pri čemer mora biti oseba v postopku dosledno in v jeziku, ki ga razume, obveščena o stanju postopka, sprejetih odločbah, ki lahko vplivajo na njegov pravni položaj, razlogih zanje ter možnih pravnih sredstvih zoper takšne odločbe. Uvaja se tudi strožja pravila za preprečitev pobega pred vrnitvijo. Slovenija podpira spodbujanje prostovoljnega vračanja, vključno z obveznostjo držav članic, da vzpostavijo svetovalne strukture za vračanje in reintegracijo, osebe v postopku morajo biti v najzgodnejši fazi seznanjene o možnostih in obveznostih, saj lahko le tako sprejmejo informirano odločitev. Glede programov reintegracije se bo Slovenija zavzemala za izvajanje dolgoročnih in vzdržnih rešitev na ravni EU. Ob tem bo podpira krepitev in širitev obstoječih evropskih programov vračanja in reintegracije, ki jih pod enakimi pogoji za vse države članice izvaja agencija Frontex. Slovenija podpira, da se med oblike sodelovanja med državami članicami vključi omogočanje tranzita čez ozemlje drugih držav članic za namen identifikacije in pridobitve dokumentov za vrnitev tujca. S tem bi se pomembno prispevalo k izboljšanju postopkov identifikacije in sodelovanja z nerezidenčnimi predstavništvi tretjih držav. Slovenija se strinja z obveznostjo držav članic, da brez nepotrebnega odlašanja začnejo postopek ponovnega sprejema ob predpostavki, da se ohranja prožnost in upošteva individualne okoliščine osebe v postopku. prenos podatkov tretjim državam za namene ponovnega sprejema. Glede prenosov podatkov bo Slovenija zagovarjala, da morajo biti rešitve na področju prenosa podatkov skladne z evropskimi in mednarodnimi standardi varstva osebnih podatkov ter ustrezno

spoštovati človekove pravice in temeljne svoboščine. V povezavi z tako imenovanimi vozlišči vračanja bo Slovenija zagovarjala previden pristop in poudarjala, da mora zakonodaja poskrbeti za zadostna jamstva za zagotovitev spoštovanja mednarodnopravnih obveznosti, zlasti načela nevračanja, pa tudi dostojne obravnave, možnosti učinkovitega sodelovanja v postopku in ustreznih materialnih pogojev, vključno z zagotovili, da se bodo jamstva ohranjala ves čas postopka. Posebno pozornost pa bi bilo treba nameniti kategoriji ranljivih oseb. Republika Slovenija si bo tekom pogajanj prizadevala za razširitev izjem še na ženske v posebnih okoliščinah, kot je nosečnost ter starejše in invalidne osebe.

Komisijo je v uvodu zanimalo kakšni so zadnji podatki o nedovoljenih migracijah oziroma prehodih meje. Komisiji je bilo pojasnjeno, da je bilo od januarja do maja letos obravnavanih 7.655 nedovoljenih vstopov, kar je precej manj kot v istem obdobju lani, ko je bilo obravnavanih 17.440 vstopov.

Komisijo je nadalje zanimalo kakšna so realna pričakovanja glede pripravljenosti prostovoljnega vračanja oseb brez dovoljenja za bivanje v izvorne države oziroma smiselnosti tega ukrepa, ter v tem oziru problematizirala učinkovitost in hitrost postopka vračanja oseb, ki nezakonito prebivajo v EU in dodatnih bremen za upravne organe. Glede te tematike je bilo izpostavljeno tudi vprašanje financiranja postopkov prostovoljnega vračanja.

Glede instituta prostovoljnega vračanja je bilo Komisiji pojasnjeno, da se osebi, ko je njeno zakonito bivanje zaključeno vroči odločba, ki vključuje rok v katerem mora zapustiti ozemlje Slovenije in držav članic. To obdobje je po zdajšnji ureditvi od sedem do trideset dni. V kolikor se oseba v tem obdobju ne vrne sledi prisilna vrnitev. V prehodnem obdobju pa ima oseba možnost, da se vključi v programe prostovoljnega vračanja reintegracije, ki so namenjeni trajnostni vrnitvi oseb in preprečitvi ponovne nezakonite migracije v države članice EU. Ti programi se v celoti financirajo iz sredstev Frontexa. Eden izmed ciljev, ki jih zasleduje predlagana uredba pa je večja učinkovitost in hitrost vračanja brez dodatnih bremen za upravne organe držav članic.

Komisijo je nadalje zanimalo kako nova uredba ureja postopke v zvezi z osebami, ki predstavljajo varnostno tveganje. V tem oziru je bilo Komisiji pojasnjeno, da v obravnavanem predlogu uredbe za omenjene skupine veljajo strožja pravila, da se zagotovi, da takšne osebe čimprej zapustijo območje EU.

Pomembno področje predstavlja tudi identifikacija oseb, saj brez identifikacije osebe, vrnitev ni mogoča, zato je Komisijo zanimalo kako to področje ureja predlog uredbe. Komisiji je bilo pojasnjeno, da je tukaj ključno sodelovanje z organi držav izvora, pri čemer predlog uredbe predvideva poenotenje podatkov, kar bo olajšalo izmenjavo podatkov in sodelovanje med državami članicami ter otežilo sekundarne migracije, znotraj držav članic EU.

Glede časovnega okvirja v katerem se lahko pričakuje sprejem nove uredbe, je bilo Komisiji pojasnjeno, da se pričakuje, da bodo pogajanja dolgotrajna in težavna, zato sprejem prej kot v dveh letih ni pričakovati.

Po opravljeni razpravi je Komisija v okviru glasovanj predlogu stališča izrekla podporo.

* * *

Za poročevalko je bila določena državna svetnica dr. Branka Kalenić Ramšak.

Sekretar
Rok Vodopivec, l.r.

Predsednik
Bojan Kekec, l.r.